

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Doamnei Amzoi Elena,
Director General al Direcției de Asistență Socială
și Protecția Copilului Caraș Severin

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 17732/.....4. DEC. 2017

RECOMANDARE

Nr. 48.....din.....4. DEC. 2017.....2017

**Referitoare la dispunerea măsurilor legale privind respectarea drepturilor
copiilor din Centrul de plasament "Casa Noastră" Zăgujeni**

Presa scrisă (infocs.ro, caon.ro, DIGI 24, etc.) a relatat cazul unui copil în vârstă de 13 ani, _____, din Centrul de plasament "Casa Noastră" din Zăgujeni, jud. Caraș Severin, care s-a spânzurat cu șireturile de tocul unei uși, în data de 10 octombrie 2017.

Conform informațiilor apărute, copilul de 13 ani provenea dintr-o familie din Bocșa, jud. Caraș Severin și mai avea 3 frați. Copiii erau neglijați, fiind crescuți mai mult de bunicul lor în vârstă de 60 de ani, astfel că Tribunalul Caraș Severin a dispus internarea minorului în Centrul de plasament din Zăgujeni, în urmă cu aproximativ 1 an.

Rudele lui _____ spun că în convorbirile lor telefonice, acesta se plângea de faptul că este bătut de colegii mai mari și că dorește să se întoarcă acasă.

Copilul a fost găsit în data de 10 octombrie 2017 la ora 19,00 agățat cu un șiret de tocul unei uși de la o baie, rudele lui fiind anunțate a doua zi despre nefericitul eveniment.

Având în vedere aspectele prezentate de mass-media și ținând cont de posibila încălcare a prevederilor art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și tinerilor, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus efectuarea unei anchete la Centrul de plasament Zăgujeni, jud. Caraș Severin (Nota nr. 379/17.10.2017).

În baza împuternicirii emise de Avocatul Poporului sub nr. 15516 din 19.10.2017, Marcu Roxana, expert coordonator în cadrul Biroului Teritorial Timiș al instituției Avocatul Poporului, a efectuat în data de 25.10.2017, o anchetă la Centrul de plasament Zăgujeni - județul Caraș Severin.

Față de aspectele sesizate, au fost întreprinse următoarele demersuri:

Au fost studiate actele puse la dispoziție și au fost purtate discuții cu personalul și copiii din centru, precum și cu reprezentanții DGASPC Caraș Severin, rezultând următoarele:

Centrul de Plasament "Casa Noastră" este situat în Zăgujeni, strada Principală, nr. 14, comuna Constantin Daicoviciu, și se află în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș Severin. Centrul deține Licența de funcționare definitivă nr. 0005040, seria LF. La data anchetei în centru erau înregistrați 35 de copii.

Referitor la personalul centrului, la data anchetei (25.10.2017), Centrul de Plasament "Casa Noastră" avea un total de 44 de posturi aprobate, în conformitate cu capacitatea centrului. Erau ocupate 40 de posturi și erau vacante 4 (un muncitor întreținere, un psiholog, un psihopedagog și un educator specializat). Structura posturilor aprobate era următoarea: un post de conducere - șef centru; 16 posturi personal de specialitate de îngrijire și asistență; 5 posturi de educatori specializați; 6 posturi de instructor de educație și 12 posturi de personal cu funcții administrative, gospodărire, întreținere-reparații și deservire.

Personalul de specialitate al centrului este insuficient, ținând cont de standardele minime obligatorii în domeniu, care precizează că la categoria de vârstă 7-12 ani, raportul adult copil este de 1:4, iar peste 13 ani, raportul este de 1:6. Pentru buna desfășurare a activității în centru este necesară existența unui număr suficient de persoane cu atribuții în asigurarea îngrijirii, ocrotirii și

educației minorilor, fapt pentru care ar trebui reconsiderată problema personalului.

De asemenea s-a constatat faptul că în aceeași locație, alături de copiii din Centrul de plasament "Casa Noastră", locuiau temporar și beneficiarii Centrului "Bunavestire" din Caransebeș, aceștia din urmă fiind persoane cu handicap.

Considerăm că manifestările comportamentale ale beneficiarilor Centrului "Bunavestire" ar putea influența negativ personalitatea în formare a copiilor din Centrul de plasament "Casa Noastră", ceea ce impune identificarea unei soluții pentru relocarea primilor.

Verificarea împrejurărilor în care a avut loc evenimentul din 10 octombrie 2017

Minorul [redacted] s-a născut la data de 31.01.2004, în Reșița, jud. Caraș Severin, din relația de concubinaj a lui [redacted] cu [redacted]. Din relația celor doi au rezultat 5 copii, [redacted] fiind cel mai mare dintre frați. Situația acestei familii a intrat în atenția DGASPC Caraș Severin încă din anul 2015, urmare a sesizărilor Spitalului Județean de Urgență Reșița, copilul fiind găsit ulterior cerșind și vagabondând.

Prin sentința nr. 3023/20.12.2016 Tribunalul Caraș Severin a stabilit în privința minorului [redacted] măsura plasamentului la centrul "Casa Noastră" Zăguzeni, din cadrul DGASPC Caraș Severin.

În vederea obținerii informațiilor legate de evenimentul din 10 octombrie 2017, a fost audiată doamna Seracin Ionela, șeful centrului, care a precizat că nu se afla în centru la data producerii evenimentului. De asemenea, deși au fost solicitate înregistrările video din ziua respectivă, s-a constatat că sistemul de supraveghere nu mai funcționa din data de 14.09.2017. Lipsa constatării defecțiunii la momentul producerii ei s-a datorat faptului că în centru nu există o persoană instruită pentru verificarea și funcționarea sistemului de supraveghere video.

Ulterior, a fost audiată Iorga Petria, instructorul de educație care avea în supraveghere în ziua evenimentului grupa de 10 băieți, între care și minorul

Din declarația sa, rezultă că după revenirea de la școală a copiilor, în jurul orei 13.00, a fost servit prânzul, fiind prezent și [redacted]. Unii copii din grupa sa s-au deplasat spre cameră, unde au schimbat lenjeriile de pat, apoi, în jurul orei 15.00, au început meditațiile în sala de activități. [redacted] a participat la efectuarea temelor apoi, în jurul orei 16.20 grupa de băieți însoțită de instructorul de educație Iorga Petria s-a deplasat în curte unde au jucat fotbal. Pe terenul de fotbal [redacted] a avut o altercație verbală cu beneficiarul [redacted] (16 ani), [redacted] încercând ulterior să-l lovească cu o piatră pe [redacted]. Instructorul de educație a intervenit, aplanând conflictul și trimițându-l pe [redacted] în sala multifuncțională, la televizor, pentru a se calma.

Ulterior Iorga Petria s-a deplasat împreună cu mai mulți copii în sala multifuncțională pentru a-i tunde pe copii, solicitându-l în acest sens pe beneficiarul [redacted] care are bune deprinderi de frizer. După ce au fost tunși 4 dintre copii, [redacted] a solicitat să fie și el tuns, însă [redacted] a refuzat, motivând că este supărat pentru incidentul de pe terenul de fotbal. Doamna Iorga Petria i-a promis lui [redacted] că va fi tuns a doua zi, împreună cu ceilalți copii, motivând că mașina de tuns este supraîncălzită. Momentul nu a părut să fie tensionat, [redacted] necomentând în vreun fel și mergând în camera sa.

În jurul orei 18.45, apropiindu-se ora mesei, Iorga Petria s-a deplasat în camera lui [redacted], chemându-l la masă, însă acesta nu a schițat vreun răspuns. Copiii și personalul s-au adunat la masă, moment în care s-a constatat lipsa lui [redacted]. Iorga Petria a plecat să-l caute împreună cu beneficiarul [redacted], în câteva minute descoperindu-l spânzurat în baie. A fost chemat asistentul medical care i-a acordat primul ajutor și care a sunat la 112 (la ora 19.02), dar manevrele de resuscitare nu au dat rezultate, declarându-se decesul.

Ulterior, în urma necropsierii cadavrului de către medicul legist a fost stabilită cauza morții, respectiv "insuficiență cardio respiratorie acută prin spânzurare, însă se exclude moartea violentă întrucât cadavrul nu a prezentat semne de violență." (conform dovezii emise de Poliția comunei Constantin Daicoviciu)

În continuare, a fost audiat minorul _____ (12 ani), coleg de cameră cu _____, care a confirmat evenimentele petrecute pe terenul de fotbal și respectiv cele petrecute în sala multifuncțională cu ocazia tunderii copiilor.

Acesta a relatat că avea o relație bună cu _____, chiar dacă uneori s-au mai certat, iar în ziua evenimentului _____ i s-a părut mai trist și mai agitat, declarând totuși că acest comportament l-a avut și în alte zile, fiind o persoană care nu-și povestea problemele.

Din discuțiile avute cu frații lui _____, respectiv cu _____ (9 ani, care locuia în cameră cu _____) și cu _____ (12 ani), aceștia au declarat că se înțelegeau bine cu _____, deși din atitudinea și modul de exteriorizare a comportamentului acestora ulterior incidentului, nu păreau afectați de moartea fratelui lor.

O discuție mai amplă a avut loc cu psihologul Negoescu Andreea. _____ a fost evaluat din punct de vedere psihologic, acesta prezentând inițial o oarecare anxietate și un sentiment de izolare, care sunt normale în perioada de acomodare, acestea dispărând într-un timp relativ scurt. Minorul a avut un număr de opt întâlniri cu psihologul, prima fiind în data de 18.01.2017, iar ultima în data de 31.08.2017.

Pe parcursul acestor întâlniri psihologul a constatat că minorul avea o carență afectivă, firească în cazul unui copil abandonat de părinți, și nu a constatat niciun fond traumatic, nu a existat suspiciune de abuz sexual, fizic sau psihic. De asemenea nu a ieșit în evidență nicio tendință patologică, nefiind caracterizat cu risc suicidal.

_____ prezenta o nevoie de atenție crescută, iar în urma coroborării profilului psihologic cu momentul producerii incidentului, psihologul presupune că minorul nu a avut dorința de moarte, ci doar a vrut să

atragă atenția. De asemenea psihologul a precizat că cei care nu doresc să comită suicidul, ci doar să atragă atenția asupra nevoilor lor, comit astfel de tentative în intervalul în care știu că cineva o să-i găsească și o să-i salveze. Comiterea suicidului la ora mesei când minorul știa că dacă nu este prezent în sală va fi căutat de către personal, întărește concluzia unei spânzurări accidentale.

Directorul general al DGASPC Caraș Severin, doamna Amzoi Elena, prezentă la centru la momentul anchetei, ne-a pus la dispoziție raportul de control al DGASPC Caraș Severin cu privire evenimentul care a avut loc la Centrul de plasament Zăgujeni, din 10 octombrie 2017.

Echipa de control a constatat astfel că sistemul de supraveghere video existent în centru nu mai funcționează din data de 14.09.2017, neexistând o înregistrare aferentă datei de 10.10.2017, ceea ce a făcut imposibilă identificarea momentului când [redacted] iese din camera și intră la baie, unde a fost ulterior găsit decedat.

A fost contactată SC MP LORVAL SRL, societatea care asigura instalarea și întreținerea camerelor de supraveghere, care a constatat că sistemul de supraveghere video înregistrează, dar înregistrările sunt șterse automat după 24 de ore. Conform contractului nr. 340/12.04.2017 încheiat cu DGASPC Caraș Severin, firma trebuie să execute revizia trimestrială la toate sistemele video ale Centrului "Casa Noastră" Zăgujeni.

În raportul de control al DGASPC Caraș Severin s-a considerat că trebuie desemnată și instruită o persoană din cadrul centrului pentru a constata starea de funcționare a sistemului de supraveghere pentru a putea fi sesizate în timp util situațiile care necesită intervenții specializate.

De asemenea a fost constatat faptul că personalul de specialitate este insuficient, ținând cont de standardele minime obligatorii, precum și necesitatea revizuirii la nivelul centrului a *Procedurii operaționale privind informarea în timp util a evenimentelor importante din viața beneficiarilor*, în ceea ce privește aspectele legate efectiv de activitățile ce trebuie desfășurate în caz de deces al unui copil.

În consecință, în temeiul art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată cu modificările și completările ulterioare,

pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice și

pentru a pune în valoare importanța colaborării între Avocatul Poporului, în calitate sa de mediator, și instituțiile și autoritățile publice implicate în protecția copiilor și tinerilor, emit prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș Severin va lua măsurile legale pentru ocuparea posturilor vacante în cadrul Centrului de Plasament "Casa Noastră" Zăguzeni și respectiv redimensionarea schemei de personal în vederea respectării standardelor minime obligatorii pentru serviciile de tip rezidențial destinate copiilor plasați în centre de plasament;
2. Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș Severin va dispune relocarea Centrului "Bunavestire" separat de copiii din Centrul de plasament "Casa Noastră";
3. Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș Severin va lua măsuri pentru păstrarea înregistrărilor video o perioadă legală și necesară. Totodată va urmări desemnarea și instruirea unei persoane în cadrul Centrului de plasament "Casa Noastră" Zăguzeni pentru a constata starea de funcționare a sistemului de supraveghere video în scopul sesizării în timp util a situațiilor care necesită intervenții specializate.
4. Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș Severin va urmări și se va asigura de revizuirea la nivelul Centrului de plasament "Casa Noastră" Zăguzeni a *Procedurii operaționale privind informarea în timp util a evenimentelor importante din viața*

beneficiarilor, în ceea ce privește aspectele legate efectiv de activitățile ce trebuie desfășurate în caz de deces al unui copil și de sesizare imediată a organelor competente.

5. Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș Severin va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 6 noiembrie 2017